

**Norges
Naturvernforbund**
Friends of the Earth Norway

**ASTMA- OG
ALLERGIFORBUNDET**
- gjør Norge friskere

Til
Samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa
Miljø- og utviklingsminister Erik Solheim
Helseminister Anne-Grethe Strøm-Erichsen

Oslo 29. november 2010

Tiltak mot helseskadelig luftforurensning

I november ble det satt kulderekorder i mange deler av landet og dermed fikk man en ekstra tidlig påminnelse om at flere norske byer igjen står i fare for å oppleve helseskadelig luftforurensning, hovedsakelig som en følge av utslipp og støv fra veitrafikken. Astma- og Allergiforbundet og Norges Naturvernforbund foreslår i dette brevet tiltak som bør gjennomføres i de mest utsatte byene for å forhindre at vi på ny får en situasjon hvor luftkvaliteten er uakseptabel for byenes innbyggere.

Bergen opplevde sist vinter så dramatisk høye forurensningsnivåer i byen at tiltak som har til hensikt å halvere veitrafikken, ble iverksatt. Vi mener tiltakene som ble satt i verk i Bergen, viste at det var politisk vilje til å gjøre noe med problemet da situasjonen ble så alvorlig som den ble.

Det er svært positivt at Samferdselsdepartementet nå har fått delegert fullmakt til å iverksette trafikkbegrensende tiltak som blant annet datokjøring og forbud mot bruk av enkelte grupper av kjøretøy. Dette gir byene et etterlengtet verktøy for å kunne redusere forurensningsnivået fra veitrafikken

For at vi skal få forurensningsnivåene i norske byer og tettsteder ned på et helsemessig forsvarlig nivå, er det nødvendig med både effektive akutttiltak og langsiktige tiltak. Akutttiltak vil være aktuelle å innføre når meteorologiske forhold legger til rette for at forurensning vil kunne akkumuleres over tid. Slike tiltak må iverksettes på et tidlig stadium for å unngå overskridelser. For å redusere forurensningsnivået gjennom hele året må det innføres langsiktige tiltak som vil bidra til å redusere trafikkmengden inn og ut av byene og som vil bidra til en renere kjøretøypark.

Regjeringen har i flere år lovet at det skal utformes en nasjonal handlingsplan for bedre luftkvalitet. Denne skal beskrive hvilke tiltak og virkemidler som er nødvendige for at vi skal nå nasjonale mål for lokal luftkvalitet. Handlingsplanen er ennå ikke fremlagt. Vi ber derfor nå om at Samferdselsministeren i samarbeid med Miljø- og utviklingsministeren og Helse- og omsorgsministeren ferdigstiller dette arbeidet.

Videre vil vi be om at byene gis mulighet til å innføre en egen forurensningsavgift i tillegg til de ordinære bompengene i byer som har dette. Dette mener vi vil være et fleksibelt og effektivt virkemiddel, som kan være med på å forebygge episoder med svært høye og helseskadelige forurensningsnivåer. En slik avgift kan graderes etter hvor stor faren er for helseskadelig luftforurensning og baseres på målinger/varsler i byene, se www.luftkvalitet.info. I tillegg foreslås at antall og type tiltak kobles mot målt/varslet forurensningsnivå.

Byenes tiltaksplan kan da eksempelvis se slik ut:

- Ved bra luftkvalitet (gul sone) oppfordres innbyggerne til å la bilen stå, det innføres parkeringsbegrensinger på kjøpesentra / større arbeidsplasser, økt innfartsparkering og flere ekspressbusser samt en forurensingsavgift på bompengene.
- Ved dårlig luftkvalitet (oransje sone) videreføres tiltakene ovenfor. I tillegg omgjøres motorveier til kollektiv/sambruksfelt, fartsgrensene reduseres, og forurensingsavgiften på bompengene stiger.
- Ved svært dårlig luft (rød sone) videreføres tiltakene ovenfor. Forurensingsavgiften på bompengene stiger og det innføres datokjøring. Om dette ikke reduserer forurensingen innen 24 timer, bør politiet få myndighet til midlertidig å om dirigere trafikken, slik at bare kollektivtrafikk, elektriske biler, hybridbiler (el/bensin) og nyttetraffic med lave utslipp får kjøre gjennom røde soner.

Alle inntektene fra en forurensningsavgift bør brukes til ekspressbusser og andre tiltak som bedrer luftsituasjonen. Summen av disse virkemidlene vil gi norske byer et langt større handlingsrom for å sikre innbyggerne en akseptabel luftkvalitet.

Samferdselsministeren bør snarest, i samarbeid med de byene dette gjelder, informere innbyggerne om de tiltakene som kan bli nødvendige å iverksette. Da vil tiltakene etter all sannsynlighet fungere bedre.

Astma- og Allergiforbundet og Norges Naturvernforbund vil gjerne møte dere for videre diskusjon om denne viktige saken.

Med vennlig hilsen

Lars Haltbrekken
leder
Norges Naturvernforbund

Geir Endregard
generalsekretær
Astma- og Allergiforbundet

Kontaktinfo:

Lars Haltbrekken
Mobil: 91 61 21 91

www.naturvernforbundet.no

Geir Endregard
Mobil: 95 84 62 20

www.naaf.no